

TIBBİ CİHAZ YATIRIMLARI VE KAMU DESTEKLERİ

Türkiye Tıbbi Cihaz Sektörü Yatırım Fırsatları ve Kamu Destekleri Çalıştayı'nda düzenlenen panelde, "Tıbbi Cihaz Yatırımları ve Kamu Destekleri" ele alındı. TÜBİTAK, KOSGEB, Ekonomi Bakanlığı, TIGV, Başbakanlık Yatırım Ajansı, Bilim ve Teknoloji Genel Müdürlüğü'nden yetkililerin konuşmacı olarak katıldığı panelde, tıbbi cihaz konusunda yatırım fırsatlarından ve verilen desteklerden ayrıntılı bir şekilde bahsedildi.

Oturum başkanlığını KOSGEB Başkanı Mustafa Kaplan'ın yaptığı panelde, Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama Ve Yabancı Sermaye Genel Müdürü İbrahim Uslu, TIGV Genel Sekreteri Dr. Mete Çakmakçı, Başbakanlık Yatırım Ajansı Başkanı İker Ayıcı, TÜBİTAK Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Arif Adlı, Bilim ve Teknoloji Genel Müdürü Ziya Karabulut birer sunum gerçekleştirdi.

KAPLAN: "Kalite Sorunumuz Yok, Üretim Sorunumuz Yok Ama Pazarlama, İnovasyon, Kurumsallaşma, Daha İyi Organize Olma Sorunlarımız Var"

Panelin Oturum Başkanlığını yapan KOSGEB Başkanı Mustafa Kaplan, sektör açısından bakıldığında durumun çok iç açıcı olmadığını, sektörün genel profilinin KOBİ'lerden oluştuğunu, teşviklerinin bu yönde olduğunu fakat teşvik uygulamalarına bakıldığında yatırım miktarlarının düşük olduğunu söyledi. Kaplan, "Bence burada dikkate alınması gereken

husus özellikle cari açık açısından bakıldığında bazı sektörlerde özellikle ileri teknoloji, orta yüksek teknolojilerde bu limitlerin gözden geçirilmesinde fayda olduğunu düşünüyorum. Bundan sonra Türkiye'nin kaynaklarını tüm oyuncularla birlikte aynı yöne kürek çeken bir hale getirmemiz önemli. Hepimiz farkındayız. Biz biliyoruz ki yüksek teknolojinin içerisinde tıbbi cihaz sektörünün yeri bambaşka. Tıbbi cihaz konusunda medikal kümelenmelerde dikkat çekiyor. Bu konuda Samsun'da, Ostim'de uygulamalar var, bunları yürekten destekliyoruz. Bizlerde artık bu sektörün gelişimi anlamında kamunun tüm oyuncularının aynı yönde aynı amaçla hareket etmesi çok önemli. Yatırım diyoruz ama acı bir gerçeğin farkına varmamız lazım artık. Kalite sorunumuz yok, üretim sorunumuz yok ama pazarlama, inovasyon, kurumsallaşma, daha iyi organize olma sorunlarımız hala devam ediyor. İnşallah bu konuda da bizler KOSGEB olarak desteklerimize

bu sorunları aşmaya yönelik adım atılarak, işletmelere, meslek kuruluşlarına, odalara, vakıflara desteklerimiz var. Özellikle işletmelerin proje kültürünü kendi tatbik edebilme anlamında önemli desteklerimiz var. Ar-Ge ve inovasyon konusunda ki çabalar her zaman desteklenmeli ama bir o kadar çağdaş bir şekilde organizasyon kabiliyetimizin üst seviye çıkması gerekiyor, bunlarda çok önemli" dedi.

USLU: "Bu Sektörün Acilen Büyümesi Gerektiği Hususu Kaçınılmaz Bir Vakadır"

Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama Ve Yabancı Sermaye Genel Müdürü İbrahim Uslu, tıbbi cihaz sektörünün bu günü kadar minimum sayıda projesi onaylanan bir sektör olduğunu ifade ederek, tıbbi cihaz sektörünün gerek ihracatın ithalata karşılama oranı, gerek sektörün önemini, sağlık sektörü açısından önemini dikkate alındığında özel olarak araştırılması ve incelenmesi gereken bir sektör olduğunu söyledi. Türkiye'de tıbbi cihaz

yatırımları ve ihracatının bugün itibarı ile çok düşük olduğunu belirten İbrahim Uslu, sektördeki dış ticaret açığı, sunulan hizmetlerin önemi dikkate alındığında bu sektörün acilen büyümesi gerektiğini söyledi. Uslu, "Tıbbi cihazlar hassas ve optik aletlerle birlikte düşünüldüğünde, başta sağlık sektörü olmak üzere kullanıldığı alanlar itibarı ile son derece önemli sektörlerimizden birisi. Ülkemizde tıbbi cihaz yatırımları ve ihracatımız bugün itibarı ile çok düşük olmakla birlikte ihracatımızın yaklaşık 10 katı büyüklüğünde de bir ithalatımız söz konusu. Gerek sektördeki dış ticaret açığı, gerekse sunulan hizmetlerin önemi dikkate alındığında bu sektörün acilen büyümesi gerektiği hususu kaçınılmaz bir vakadır. Büyüme ancak yatırımlarla olacağından bu çerçevede kamu destekleri de olmazsa olmaz bir realitedir" dedi.

İbrahim Uslu mevcut yatırım teşvik sistemlerinden şu şekilde bahsetti: Amacımız bölgeler arası dengesizlikleri gidermek ve bölgelerin yatırım potansiyellerini ortaya çıkarmak, istihdam yaratmak, katma değeri yüksek ileri yatırımlara yönlendirmek, kümelenmeyi sağlamak, rekabet gücünü arttırmak, bunun yanında çevre Ar-Ge yatırımlarını desteklemek şeklinde özetlenebilir. Teşvik sistemimiz 3 bileşenden oluşuyor. Bunlar Genel Teşvik Uygulamaları, Bölgesel Teşvik Uygulamaları ve Büyük Ölçekli Yatırımların teşviki.

Genel teşvik uygulamaları ülke genelinde yöre, il ayrımı yapılmaksızın çok az sayıda kapasite fazlası olan yatırım konuları hariç olmak üzere asgari yatırım tutarı üzerindeki tüm projeleri kapsıyor. Bu kapsamda desteklenen yatırımlar gümrük vergisi muafiyeti ve KDV istisnası destek unsurlarından oluşan bir paket kapsamında destekleniyor. Bölgelerimiz itibarı ile asgari yatırım tutarları da tespit edilmiş

durumda, Türkiye şuan itibarı ile 4 bölgeden oluşmakta 1 ve 2'inci bölgelerde minimum 1 milyon TL üzeri, 3 ve 4'üncü bölgelerde de minimum 500 bin TL üzerinde yatırım yapma zorunluğu getirilmiş durumda.

Bölgesel teşvik uygulamaları ise biraz daha kapsamlı, Türkiye İstatistik Bölge Birimleri Sınıflandırılması düzey 2 esas alınarak 4 ana 26 alt bölgeden oluşmuş durumda. Her bir bölgenin gelişmişlik seviyesi alınarak yardım yoğunlukları o iller ve bölgeler için kademelendirilmiş durumda ve her il grubu için desteklenecek sektörler bölgelerin yatırım potansiyelleri, kümelenmeler ve rekabet üstünlükleri dikkate alınarak tespit edilmiş durumda. Bölgesel destek kapsamında KDV istisnası ve gümrük muafiyeti yalnız 3 ve 4'üncü bölgelerle sınırlı olmak kaydı ile faiz desteği, sigorta primi desteği, vergi indirimi ve yatırım yeri tahsisli. Bu kapsamda uygulanan destekler.

Dr. Mete Çakmakçı

Büyük ölçekli yatırımların teşvikinde, burada teknoloji ve Ar-Ge kapasitesini artıracak ve rekabet üstünlüğü sağlayacak 12 yatırım konusu tespit edilmiş durumda ve bu 12 yatırım konusunda belirli büyüklükteki yatırımlar hangi ilde olursa olsun yöre farkı gözetilmeksizin desteklerden azami düzeyde yararlanabiliyor. Bu yatırım konuları içerisinde tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı da var. 50 milyon TL üzerinde yatırım olmak kaydı ile. Bu kapsamda faiz destekleri dışında diğer desteklerin 5 destek unsuru uygulanıyor bu yatırımlar için; KDV istisnası, gümrük vergisi muafiyeti, sigorta-primi desteği, vergi indirimi ve yatırım yeri tahsisli. Tabii sayı olarak 5 adet olmakla birlikte oranlar yüksek olduğu için diğerlerinden daha avantajlı bir sistem.

Tıbbi cihaz yatırımları hiçbir bölgede desteklenmeyen konular arasında değil. 3 sistemin üçünde azami düzeyde desteklenen fakat minimum sayıda bugüne kadar müracaat alan, proje onayladığımız önemli bir sektörümüz. Önümüzdeki dönemde umarım uygun büyüklükte ve sayıda yeni projelerin gelmesi söz konusu olur. Şuan ki sistemimizde 50 milyon TL üzerindeki büyük ölçekli yatırımlar kapsamında tıbbi cihazlar destekleniyor. Dört bölgenin gelişmişlik sırasına göre 2'den 5'e kadar 2-3-5 milyonluk limitlerin üzerinde olması kaydı ile bölgesel teşvik sisteminde her ilimizde destekleniyor. Bunların dışında kalan 2 ila 5 milyona ulaşamayan diğer tüm yatırımlarda tüm illerimizde genel teşvik sisteminden desteklenen 81 ilin tamamında desteklenen nadir sektörlerimizden birisi."

ÇAKMAKÇI: "İleri Teknoloji Desteklerimizde Üst Limitimiz 3 Milyon Dolar"

Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV) Genel Sekreteri Dr. Mete Çakmakçı, Avrupa Birliği'nde de çok yaygın olan bir

program yürütücü kuruluşu olduklarını, bir politika seviyesinde değil daha çok program seviyesinde faaliyet gösterdiklerini söyledi. Çakmakçı, "Özelliklerimizden bir tanesi kamu ve özel sektör temsilcilerinden oluşan karma bir yönetimimizin olması. TÜBİTAK, KOSGEB, Ekonomi Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı da TIGV'nin yönetim kurulunda temsil ediliyor.

Biz gelişen ve değişen ihtiyaçlara uygun olarak destek modelleri tasarlayan geliştiren ve uygulayan bir kuruluşuz. Tamamen özel hukuka tabiyiz. Kamu hukukuna tabi değiliz bu yüzden de çok esnek bir yapımız var. En çok bilinen faaliyetimiz teknoloji geliştirmeye sağladığımız geri dönüşlü destekler. Bunun ötesindeki son dönemde girişim sermayesi, teknolojinin kullanımının yaygınlaşması, şuanda çevre ve temiz teknolojilerden başlayarak bazı teknolojilerin kullanımını yaygınlaşmasına yönelik bazı destek programları yürütüyoruz. Bu arada hem arz hem de talep tarafında kapasite ve farkındalığı geliştirmeye yönelik olarak bölgesel inovasyon sistemleri kümelerin desteklenmesi, firma seviyesindeki yenilik yönetiminin geliştirilmesi gibi konularda çeşitli faaliyetler yürütüyoruz" dedi.

Dr. Mete Çakmakçı, TIGV'nin desteklerinden şu şekilde bahsetti: "Bizim biliyorsanız 1991 yılından buyana uyguladığımız Teknoloji Geliştirme Projeleri Desteğimiz var. Bir çeşit sanayinin belirsiz bir noktadan başladığı araştırma projelerini prototipe kadar getirdiği faaliyetlerin desteklenmesi üzerine kurgulanmış. Biz 2005 yılında şunu fark ettik geri dönüşümlü destek veriyoruz, firmalarımızın bu Ar-Ge çalışmalarını ürün olarak ticarileştirmelerini bekliyoruz o zaman dedik ki neden prototip aşamasında firmalarımızı yalnız bırakıyoruz. Neden ilk satışını yapana kadar desteklemiyoruz. Bu kapsamda 2005 yılında ilk ticarileşme projeleri desteğimizi sunduk. Bu TIGV'nin kendi kaynağı ile yapılan bir çalışmaydı. 14 tane projeyi destekledik, 14 projemizi yönetim kurulumuza sunduk. KOSGEB bunu ulusal bir programa dönüştürdü. Şuanda gerçekten dünya standartlarında endüstriyel uygulamayı destekleyen nitelikte bir programımız var.

leri teknoloji desteklerimizde üst limitimiz 3 milyon dolar. Proje süremiz azami 3 yıl. Projenin yüzde 50'sine kadar destekliyoruz. Bir yıl geri ödemesiz, proje tamamlandıktan sonra 3 yıl süre içerisinde geri ödeme istiyoruz. Projenin başlangıcında yüzde 25 avans veriyoruz. Ve destek ta-

ahhüdünün yüzde 20'sine kadar pazarlama ve tanıtım, yani teknik olmayan faaliyetleri de destek kapsamına alıyoruz.

Erken aşamayla ilgili 2005 yılından beri TIGV'nin tamamen sahibi olarak faaliyet gösteren bir firmamız var İstanbul'da; Teknoloji Yatırım A.Ş. Amacımız firmanın kendini bir şekilde kanıtladıktan sonra özel yatırımcıların sermayesiyle faaliyetini sürdürebilmesi. Şuanda portföyümüzde 5 tane yatırımımız var. Size yatırımlarımızdan birkaç tane örnek vermek istiyorum. Bir buluşcumuzun geliştirdiği kuantum enerji cerrahi cihazına TIGV olarak 400 bin dolar yatırım yaptık. Bu cihazın patent koruması var. Bütün buluşularımızda olan sorun gibi bir şekilde patentini ürünün endüstriyel uygulamasını düşünmeden almış. Bunu için aslında bizim temel katma değerimiz kendi uzmanlığımızı dahil ederek üretime hazır bir ürünü geliştirmek oldu. Son yaptığımız yatırımlardan bir tanesi silinebilir iğnesiz valf üreten bir firma için oldu 750 bin dolar yatırım yaptık. Şuanda 1000 m2 de 30 tane çalışanı olan bir firma. 2010 çeyreğinde firma kara geçti. Özellikle sarf malzemeleri konusunda Türkiye'de sağlık sektöründe ciddi yatırım fırsatları olduğunu düşünüyoruz."

AYCI: "Tıbbi Cihaz Sektörüne Olan İhtiyaç Hem Ülkemizde Hem De Bölgemizde Çok Ciddi"

Başbakanlık Yatırım Ajansı Başkanı İlker Aycı, yerli, yabancı gözetmeden Türkiye'ye yatırım yapmak isteyenlerin kendileri için odak noktası olduğunu ve daha çok belirli büyüklüğün üzerindeki yatırımlarla daha çok ilgilendiklerini söyledi. Yerli yatırımcılardan talebin çok az geldiğini ifade eden İlker Aycı, genelde

uluslararası yatırımcıların kendilerine başvurduklarını söyledi. Aycı, "Genelde uluslararası yatırımcılar daha fazla ihtiyaç duyuyorlar, daha meraklılar, daha çok soru soruyorlar. Onlarla daha fazla bir araya geliyoruz. Ama bu demek değildir ki yerli yatırımcılarımızla ilgilenmeyiz. Onların çalışmalarını da gerektiğinde takip edebilmek onlara da aynı hizmetleri sunabilmek görevimiz. Türkiye'ye yatırım çekme stratejimizin ana unsurlarından bir tanesi tabi ki sizin de bildiği biraz yumuşak kurulumuz olan cari açığın azaltılması ithalatın azaltılması ve Türkiye'nin 2023 vizyonu çerçevesinde ortaya koyduğu 500 milyar dolar ihracat hedefinin cumhuriyetimizin 100'üncü yılında gerçekleştirilebilmesi için ihtiyacımız olan teknoloji transferini, sermaye transferi, ihtiyacımız olan sektörlerimizin gelişmesini sağlayacak yatırımları ülkemize çekmeye çalışıyoruz. İkinci odak noktamızda tabi ki bizim için çok önemli. Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu teknoloji transferini sağlayabileceği alanlara odaklanmak. Bu her iki bakımdan da baktığımız zaman tıbbi cihaz sektörü tamda hedefimize oturan sektörlerden bir tanesi. Şöyle bir rakamları baktığımız zaman 200 milyon dolar civarı ihracatımız olan 2 milyar doları bir miktar aşmış yaklaşık 1.8 milyar dolar ticari açığımızın bulunduğu ithalatımızın oldukça yüksek bulunduğu neredeyse net ithalatçı olduğumuz bir sektör. İşte bu bizim en fazla yatırımcı çekmeyi sevdiğimiz sektörler arasında yer alan sektörümüz. Görüyorsunuz bugün Türkiye'de ciddi anlamda hastanelerimiz uluslararası hizmet düzeyini yakalamış durumdadır. Her geçen gün hizmet kaliteleri artıyor, hastane sayımız artıyor. Önümüzdeki dönemde yeni sağlık kompleksleri birer birer devreye girecek. Bu vesile ile tıbbi cihaz sektörüne olan ihtiyaç da hem ülkemizde hem de bölgemizde çok ciddi. Bugün dünyada tıbbi cihaz sektörünün toplam hacmi yaklaşık 200 milyar dolar. Bunun yarıdan fazlası Türkiye'nin de içinde bulunduğu Avrupa, Ortadoğu, Kuzey Afrika ve Orta Asya ülkeleri tarafından yapılıyor. Türkiye tamda bu ithalatın yarıdan fazlasının yapıldığı bölgenin tam ortasında duruyor. Ve bugün Türkiye mühendisleri ile kaliteli iş gücüyle bugün istikrar ortamıyla çeşitli kamu destekleriyle ve yatırıma başladığınız andan itibaren yatırıma düşündüğünüz andan itibaren sizi sahiplenen sizi sıcak bir ortamda yatırımı tamamlamaya götüren kurumların varlığı ile artık Türkiye'de orta ve uzun vadeli iş planları yapabilirsiniz. 2 milyar dolar yaklaşık bizim ithalatımız

Prof. Dr. Arif Adli

olan bir sektöründe artık Türkiye'de daha fazla yatırım yapma zamanı gelmiştir. Ben yerli üreticilerimizin ciddi bir kalite yakaladığını da düşünüyorum. Bugün Türkiye'de tıbbi cihazları çok rahat üretebilir. Ürettiğiniz ürünleri de Türkiye'yi bir merkez olarak seçip hem bir yönetim üssü hem bir üretim üssü hem de bir ihracat üssü olarak kullanıp buradan çeşitli pazarlara yönelebilirsiniz. Bu sektörün önündeki önemli risklerden bir tanesi de bizim Türkiye'ye giren kaliteli ve ucuz açıkçası cihazları ve tıbbi malzemeyi daha iyi denetleyip kontrol altına alabilmemiz. Çünkü üretilen pek çok malzemenin ben ithal edilen malzemelerin pek çoğundan da kaliteli olduğunu biliyorum. Özellikle belli başlı ülkeler var bu ülkelerden özellikle ucuz olduğu için kalitesine odaklanmadan getirilen bazı malzemeler haksız rekabete neden olduğunu söylemek isterim. Bu malzemeler çok rahatlıkla benim ülkemde üretilebilir üretiliyor ve kaliteli'dir."

ADLI: "Tıbbi Cihaz Projeleri Toplam Projelerin Yüzde 1'ini Oluşturuyor"

TÜBİTAK Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Arif Adli, Tıbbi cihaz konusunda akademik ve kamu Ar-Ge projelerine öncelik verildiğini fakat çok az sayıda proje olduğunu ifade etti. 2004'den sonra proje sayılarının 9 ila 15 arasında değiştiğini belirten Prof. Adli, tıbbi cihaz projelerinin aldığı bütçelerin 10-15 milyon civarında olduğunu bunun da toplam projelerin yüzde 1'ine karşılık geldiğini söyledi. Prof. Adli, "Tıbbi cihaz konusunda akademik ve kamu Ar-Ge projelerine öncelik veriliyor, çünkü burada çok az sayıda projemiz var. Özellikle 2004'den sonra proje sayılarımız 9 ila 15 arasında. Bütçelerde yine 10-15 milyon civarında yıllık. Proje sayılarına bakarsak toplam projelerin yüzde 1'ini tıbbi sek-

tör oluşturuyor. Sanayi desteklerinde ise 1995 ve 2000 yılları arasında yüzde 98'i KOBİ ölçeğindeki 198 firmadan 310 adet proje başvurusu yapılmış. Bunların yüzde 70'i desteklenmiş. 2007 yılındaki KOBİ Ar-Ge başlangıç destek programının devreye girmesiyle destek başvuruları artmış, geçen yıl 75 proje başvurmuş. Son olarak 2010 yılında 5.43 milyon lira hibe desteği sağlamışız. Parasal destek olarak yüzde 2'sini oluşturuyor tıbbi cihazlar. Başvurularında yüzde 4.27'sini oluşturuyor. Sektörde en fazla proje başvurusu Ankara'dan alınmış. Ankara'yı İstanbul ve İzmir takip ediyor. Projeler en fazla ortopedi, fizik tedavi ürünleri, genel hastane donanımları, görüntüleme yazılımları, laboratuvar test analiz cihazları, cerrahi el aletleri gibi konularda sunulmuş. TÜBİTAK'ın tıbbi cihaz konusunda hemen hemen her alanda destekleri var, Ar-Ge yapan firmaların başvurularını bekliyoruz. Biraz öncede söylediğim gibi günlük 1 milyon lira hibe desteğini bu programlar kapsamında TÜBİTAK sağlamakta" şeklinde konuştu.

Prof. Dr. Arif Adli TÜBİTAK desteklerinde kısaca şöyle bahsetti: "TÜBİTAK'ın destekleri malumunuz Ar-Ge ve yenilik açısından destekler, teşvik anlamında değil. TÜBİTAK desteklerini 3 kategoride sınıflandırmak mümkün. birincisi üniversite ve kamu kurumlarına verdiğimiz akademik araştırma destekleri. Bunlar daha çok üniversite hocalarımızın kendi fikirlerini getirip projelendirdiği ve destek aldığı projelerle kamu kurumlarının Ar-Ge'ye dayalı ihtiyaçlarını çözmek maksadıyla müşteri kurum sıfatıyla bize başvurduğu büyük ölçekli projeler. İkinci desteklerimiz teknoloji ve yenilik destekleri. Bunlarda firmalar ve sanayi kuruluşlarına verdiğimiz hibe destekleri şeklinde. Son

olarak ta bireylere sağladığımız burslar, proje yarışmaları bilim olimpiyatları gibi destekler var.

Birinci kategoride şuan da yürürlükte 8 programımız var. Yıllık bütçemiz 375 milyon lira. Yine teknolojik ve yenilik desteklerinde 5 programımız yürürlükte 380 milyon lira destek sağlıyoruz. Firmalara Ar-Ge maksatlı neredeyse günlük 1 milyon lira destek sağlıyoruz. Burslar ve projelerde ilk öğretimden tutun erişkin araştırmacılara kadar değişik sektörlerle hitap eden 27 programımız var. Buradaki yıllık bütçemizde 75 milyon lira. 2004 yılındaki Türkiye araştırma alanı oluşturuldu. Malumunuz burada 3 tane temel hedef konuldu. Birincisi Ar-Ge harcamasının gayri safi yurt içi harcamaya oranını yüzde 2 yapmak, bu 2010 hedefiydi sonra 2013'e alındı. Dün itibarı ile 2023 hedefi yüzde 3 olarak kondu. Tam zamanlı Ar-Ge personelinin 150 bine 2013 yılında çıkarılması hedeflendi. Tabii ki para ve personel yetmiyor Ar-Ge'ye olan talebi arttırmak gerekiyor. Kamunun bir hedefi de Ar-Ge'ye olan talebi arttırmak. Bu konuda yine en fazla yük TÜBİTAK'a düşmekte. Bu kapsamda TÜBİTAK destek programları oluşturdu ve 2004 yılından bu yana da destek miktarlarını oldukça arttırdı.

İkinci kategoride ki desteklerimiz daha çok sizi ilgilendiriyor. Teknoloji yenilik Ar-Ge destekleri.

Bu kapsamda bizde yürüyen 5 program var. Bunlardan özellikle KOBİ'lere hitap eden KOBİ Ar-Ge araştırmaları destek programı. KOBİ'lerin desteğe başvuru oranını oldukça arttırmış durumda. Bu programların bir kısmı 1995'ten beri var. Önemli bir kısmı da 2004'den sonra oluşturuldu. Sanayiye yönelik projelerin genel özeti verirse bugüne kadar 13 Bin 315 proje başvurusu olmuş. Bunlardan 8 bin 89'u desteklenmiş. 5368 tanesi tamamlanmış 2.18 milyar destek sağlanmış. Malumunuz üzere desteği biz yüzde yüz sağlamıyoruz bazılarına yüzde 75 oranında sağlıyoruz. 13 Bin 315 projenin yüzde 73'ü kobilerden gelmiş. Başvuran firmaların yüzde 91'i kobiler. Ayrıca destek alanları içinde KOBİ'lerin proje oranı yüzde 68, firma olarak ta yüzde 89 civarında. Kobilerin diğer büyük ölçekli firmalara oranla yıllar itibarı ile arttığını görüyoruz. Desteklediğimiz sektörlerin dağılımı ilk üç sektör otomotiv, savunma ve bilişim sektörleri. En fazla destek alan sektörler"

KARABULUT: "Tıbbi Cihaz Sektörü Yüksek Katma Değerli Mal Ve Hizmetleri İçeriyor. Bu Sektörden Daha Fazla Proje Bekliyoruz"

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Bilim ve Teknoloji Genel Müdürü Ziya Karabulut

Billim Ve Teknoloji Genel Müdürü Ziya Karabulut, bakanlık olarak 2003 yılından itibaren uygulamaya koydukları 4691 sayılı teknoparklar konsepti çerçevesinde firmalara Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri kapsamında teknoloji tabanlı bir ürün ya da ürün olarak sonuçlanacak nitelikteki faaliyetlerin desteklenmesine yönelik bir mekanizmalarının olduğunu söyledi. Karabulut, "Bu kanun kapsamında bu bölgelerde faaliyet gösteren firmalarımızın yürütmüş oldukları faaliyetler çerçevesinde elde etmiş oldukları gelirler hem gelir vergisinden hem kurumlar vergisinden hem damga vergisinden yüzde 100 istisna kapsamında. Ayrıca bilişim teknolojileri ve dediğim gibi savunma teknolojilerinde elde edilen gelirler aynı zamanda katma değer vergisinden de istisna kapsamında. Yine bu bölgede faaliyet gösteren firmalarımızın istihdam etmiş oldukları araştırmacı personelin sigorta primlerinin yüzde 50'si kamu tarafından karşılanmakta. Yine bu bölgelerimizdeki firmalarda görev alan akademisyenlerin bu bölgelerde faaliyet göstermek üzere kurmuş oldukları firmaların elde etmiş oldukları kazançlarda dolayısıyla bu kapsamda. Ayrıca döner sermaye kapsamı dışında da tutuluyor öğretim üyelerimiz ve araştırmacılarımızın elde etmiş oldukları gelirler. Ayrıca arıtma tesisi ve atık su bedeli alınmıyor bu bölgelerimizden. Hem bölge yönetici şirketlerimizden hem de bölgede faaliyet gösteren firmalarımıza yönelik ciddi anlamda önemli destek teşvik mekanizmaları bunlar. Ayrıca bu bölgelerde faaliyet gösteren firmalarımızın biran önce TUBİTAK'IN, KOSGEB'İN kuruluşlarımızın yürütmüş olduğu programlar kapsamında sağladıkları desteklerden de faydalanıyorlar. Dolayısıyla teknoloji tabanlı yenilikçi olan ve yüksek katma değer sağlayan nitelikteki çalışmalar bu konsept içerisinde önemli ölçüde destekleniyor" dedi.

Ziya Karabulut, diğer desteklerden ise şu şekilde bahsetti: "Yine 5593 sayılı kanun kapsamında yürütülen çalışmalar var. Bu 2007 yılında uygulamaya koyduğumuz bir program. Sanayi tezleri programı. Firmalarımız teknolojik tabanlı daha yüksek katma değerli ürün ya da yöntem geliştirmek isteyebilir. Firma ayrımı yapmadan ya da sektör ayrımı yapmadan yüksek katma değer sağlayacak nitelikte bir ürün ya da yöntem olarak sonuçlanacak proje başvurusu gelebilir. Sağlanan destekler proje toplam tutarının yüzde 75'ini yine bakanlık hibe olarak karşılıyor. Yüze 25'inin proje kapsamı içinde yer alan sa-

naatçi karşılıyor. Aynı zamanda bu proje kapsamında biz minimum 5 kişiyi destekliyoruz; tez öğrencisi, yardımcı araştırmacı, proje içinde yer alan sanayicinin teknik personeli ve tez danışmanı olmak üzere. Dolayısıyla her program kapsamında dediğim gibi ulusal araştırmacı sayımıza minimum 5 kişilik bir katkı sağlanması da yine programın temel amaçlarından birisi. Bu proje kapsamında sanayicinin personelinin yine sigorta priminin yüzde 50'si bakanlığımız tarafından karşılanıyor yine kamuya personel gideri olarak verilmesi gereken kurumlar vergisi, damga vergisi gibi diğer vergi istisnaları bu program kapsamında. Bu program kapsamında yine teknolojik ürün patent teknolojik ürün yatırım teknolojik ürün pazarlama tanıtım destek programları kanununda yer almakla beraber önümüzdeki yıl devreye alacağımız 3 program var. Bunlardan bahsetmeyeceğim.

5746 sayılı kanun özel sektörün yerli ve yabancı ülkemizde Ar-Ge ve yenilikçiliğe dayalı faaliyetlerini düzenlediği ve desteklediği bir kanun. Bu kanun kapsamında da 4 farklı formatta program uygulanıyor. Bunlardan iki tanesi Ar-Ge merkezleri, bir diğeri rekabet öncesi iş birliği projeleri, bir diğeri Ar-Ge yenilik projeleri, dördüncüsü de gerçek kişilere finansman desteği olarak verilen teknoloji girişim sermaye desteği. Bu dört program içerisinde Ar-Ge Merkezleri, dediğim gibi 2008 yılından itibaren uygulamaya koyduğumuz bir program ve bugüne kadar 142 Ar-Ge merkezi var. Bunlardan 114 tanesini sonuçlandırmış bulunuyoruz. Bu 114 Ar-Ge merkezinde yaklaşık 2700 civarında proje başlatıldı. Yine bu desteğe onaylanan Ar-Ge merkezleri içerisinde sağlık sektörü ile ilgili başvurulara baktığımızda bunlardan ilaç eczacılıkla ilgili 5 firmanın Ar-Ge merkezi onaylandı faaliyetlerine başladı. Tıbbi cihazla ilgili maalesef bu programa başvuran firma çıkmadı.

SAN-TEZ de dediğim gibi bugün itibarıyla yayınladık 2011 ikinci dönem projelerini. dolayısıyla 510 civarında proje üzerinde desteklene proje var. Bunların içerisinde biyomedikal cihaz ve sağlık sektörü ile ilgili baktığımızda 30-35 civarında çok düşük bir proje var. 5746 kapsamında rekabet öncesi iş birliği projeleri aslında oluşturabilirsiniz bir araya gelerek oluşturacağınız geliştireceğiniz yeni yenilikçi ürün ya da yöntemin projelendirilerek rekabet öncesi işbirliği programı formatına uygun bir şekilde başvurusunu yapabilirsiniz. Bu konularda proje bekliyoruz.

Gerçek kişi anlamında teknoloji girişim sermaye desteği olarak verdiğimiz yürütüğümüz program kapsamında ise bu yılsonu itibarıyla 462 proje şurada yürüyor. 2009 yılından itibaren uyguladığımız program 2012 yılı başvuruları geldi, 1600 civarında proje başvurusu yapıldı. Yürüten projeler içerisinde ayağı yukan yeni ve gençlerin kurduğu firmalardan 30'a yakını tıbbi cihaz sektörüyle ilgili alanda faaliyetlerini sürdürüyorlar. Bu memnuniyet verici önemli bir gelişme. Yeni başvuruların içerisinde de gelmeden önce şöyle bir baktım 150 civarında bu sektörlerle ilgili proje başvurusu gelmiş bu da yine bizim açımızdan sektör açısından ülkemiz adına son derece sevindirici.

Yürüttüğümüz programlar çerçevesindeki yer açısından değerlendirdiğimizde tıbbi cihaz sektörünün ve ilaç sektöründe maalesef Türkiye istenilen düzeyde kendi özgün ürün ya da yöntemlerini geliştirerek bu konudaki ihtiyaçlarını karşılayacak durumda değil. Bu konuda ciddi bir çabanın sarf edilmesi gerekiyor hem firmalarımızın adına hem de tüm kamu adına.

Bizim programlarımız kapsamında bu sektöre ilişkin projeleri öncelikli olarak değerlendirebiliriz çünkü biyomedikal alan hakikaten yüzde 90 civarında ithalatı yapılan bir konu. Bu yılın gerçekleşene uygun aslında üretimin yapıldığı en avantajlı alanda bu alan. Yani daha yüksek katma değerli, bilgi tabanlı üretimin egemen olduğu bu yüzyıl da sizin sektörünüzün bilgi tabanlılığı diğer sektörlerle göre çok daha yüksek. Daha yüksek katma değerli mal ve hizmetleri içeriyor. Dolayısıyla bu sektörde daha fazla proje bekliyoruz. Bu avantajları sonuna kadar kullanmanızı istiyoruz"

